

1. Нека је $\lambda \neq 0$ и матрица $A \in M_2(\mathbb{R})$ чије су сопствене вредности λ и $\frac{1}{\lambda}$ (рачунајући и потенцијалне вишеструкости). У зависности од матрице A , одредити линеарну, тополошку и диференцијабилну еквивалентност система $X' = AX$ и $X' = e^A X$.

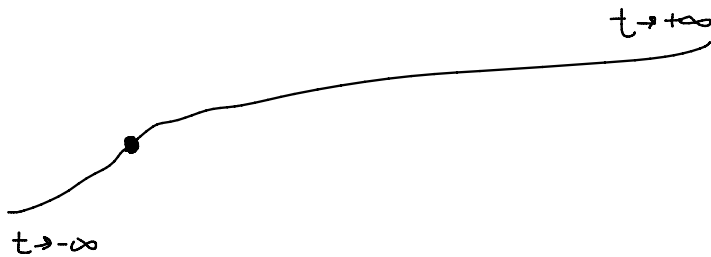
$$A \sim \begin{bmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \frac{1}{\lambda} \end{bmatrix} \quad \text{или} \quad A \sim \begin{bmatrix} \lambda & 1 \\ 0 & \lambda \end{bmatrix} \quad \lambda = \pm 1$$

$$e^j = \begin{bmatrix} e^\lambda & 0 \\ 0 & e^{\frac{1}{\lambda}} \end{bmatrix} \quad \lambda \Leftrightarrow \Delta, \Leftrightarrow \perp$$

$$\left\{ \lambda, \frac{1}{\lambda} \right\} = \left\{ e^\lambda, e^{\frac{1}{\lambda}} \right\}$$

$$\lambda \cdot \frac{1}{\lambda} = e^\lambda \cdot e^{\frac{1}{\lambda}} \Rightarrow e^{\lambda + \frac{1}{\lambda}} = 1$$

Токло $\lambda > 0$

$$\begin{aligned} X' &= F(X) \\ &\} \\ X' &= -F(X) \end{aligned}$$

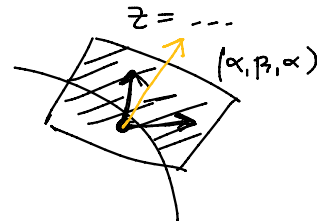
2. Дата је парцијална диференцијална једначина $y^3 \frac{\partial z}{\partial x} - x^3 \frac{\partial z}{\partial y} = 0$.

- (a) Доказати да је $z = \frac{1}{4}(x^4 + y^4) + \frac{3}{2}$ решење дате парцијалне диференцијалне једначине такво да је $z = x + y$ тангентна раван на график решења $\Gamma(z) \subset \mathbb{R}^3$ у тачки $(1, 1, 2)$.
- (б) Наћи сва решења дате парцијалне диференцијалне једначине чија је тангентна раван графика $\Gamma(z) \subset \mathbb{R}^3$ у тачки $(1, 1, 1)$ једнака $z = x$.

$$\Psi_1 = x^4 + y^4$$

$$\frac{\partial z}{\partial x}(1,1) = 1$$

$$\frac{\partial z}{\partial y}(1,1) = 0$$

$$z = \Psi(x^4 + y^4)$$

$$\frac{\partial z}{\partial x} = \Psi'(x^4 + y^4) \cdot 4x^3$$

$$\frac{\partial z}{\partial x} = y'(x^4 + y^4) \cdot 4x^3$$

1. (а) Дата је матрица $P \in M_4(\mathbb{R})$ облика $P = \begin{bmatrix} A & B \\ B & A \end{bmatrix}$, где су $A, B \in M_2(\mathbb{R})$ које комутирају у односу на множење. Одредити e^{xP} у зависности од e^{xA} и e^{xB} .

(б) Решити систем диференцијалних једначина $X' = CX$, где је $C = \begin{bmatrix} -1 & -1 & 1 & 0 \\ 4 & -5 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 4 & -5 \end{bmatrix}$, одређивањем матричне експоненцијалне функције e^{xC} .

$$M = \begin{bmatrix} 0 & B \\ B & 0 \end{bmatrix}$$

$$e^{xM}$$

$$M^{2n} = \dots = \begin{bmatrix} B^{2n} & \\ & B^{2n} \end{bmatrix}$$

$$M^{2n+1} = \dots = \begin{bmatrix} & B^{2n+1} \\ B^{2n+1} & \end{bmatrix}$$

$$\sum \frac{x^{2n} B^{2n}}{(2n)!}$$

$$e^{xB} = \Pi + H$$

$$e^{-xB} = \Pi - H \rightarrow (e^{xB})^{-1}$$

$$\Pi = \frac{e^{xB} + e^{-xB}}{2} = \cosh(xB)$$

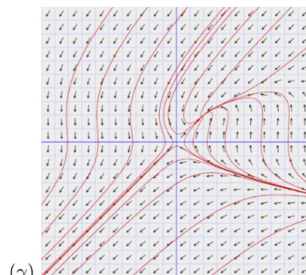
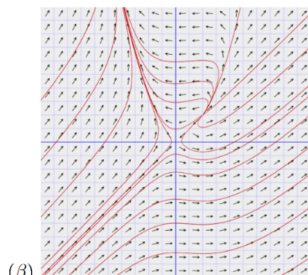
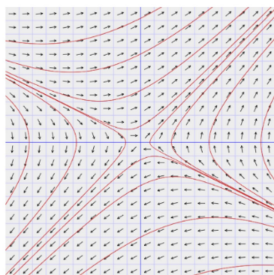
2. Дати су динамички системи:

$$(1) \begin{bmatrix} x_1' \\ x_2' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1^2 - x_2 \\ x_1 - x_1 \end{bmatrix};$$

$$(2) \begin{bmatrix} x_1' \\ x_2' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1^2 - x_2 \\ -x_1 - x_1 \end{bmatrix};$$

$$(3) \begin{bmatrix} x_1' \\ x_2' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 - x_2 \\ -2x_1 \end{bmatrix};$$

и фазни портрети у области $[-5, 5] \times [-5, 5]$:

(а) Спојити системе (1) – (3) са одговарајућим фазним портретима (α) – (γ), знајући да је упаривање бијективно. Неки од фазних портрета могу бити заротирани у односу на реалну ситуацију. Образложити

(α) (β) (γ)

- (a) Спојити системе (1) – (3) са одговарајућим фазним портретима (α) – (γ), знајући да је упаривање биективно. Неки од фазних портрета могу бити заротирани у односу на реалну ситуацију. Образложити одговоре.
- (б) Одредити за који угао је потребно заротирати дате фазне портрете тако да представљају фазне портрете који одговарају системима из задатка.